

Vanaf 2001 is de zogenoemde ‘euthanasiewet’ van toepassing. De artsenfederatie, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de Geneeskunst (KNMG), publiceerde onlangs, tien jaar later, de notitie ‘Over de rol van de arts bij een zelfgekozen levenseinde’, een rol die zij nu ruimer ziet dan toen. Daar is de Stichting de Einder gelukkig mee. Overigens blijft de rol van de arts binnen de grenzen van de (euthanasie)wet en met het begrip zelfbeschikking heeft de notitie weinig of niets te maken. Meer ...

Het Brongersma-arrest (2002) spreekt van de noodzaak van de aanwezigheid van een *medisch classificeerbare ziekte*, wil de euthanaserende arts tenminste vrij van vervolging blijven. De KNMG neemt daar nu in haar notitie interpretatieve afstand van en zegt dat ‘er mede sprake moet zijn van een medische grondslag, ofwel een conditie die als ziekte of combinatie van ziekten/klachten kan worden aangemerkt.’ Een medische classificatie kan bij de beoordeling van lijden een hulpmiddel zijn en zekerheidshalve laat de KNMG in haar notitie ook weten: ‘Lijden zonder enige medische grondslag valt buiten het domein van de geneeskunde en daarmee buiten de Euthanasiewet.’ Er is dus een belangrijk standpuntontwikkeling zichtbaar, van medische classificatie naar medische grondslag, waarvan *mede* sprake moet zijn.

De wet toetsing levensbeëindiging (WTL) blijkt een wet in beweging. Acties als die van de NVVE, namelijk het streven naar de vestiging van een ‘levenseindekliniek’, en van het Burgerinitiatief Voltooid Leven, dat een aparte wettelijke regeling voor 70 plussers bepleitte, verliezen daarmee uiteraard aanmerkelijk aan urgentie.

Een rondgang langs deze spraakmakende initiatieven van recente datum levert een tweestromenland op.

Enerzijds is er sprake van euthanasie en hulp bij zelfdoding conform de WTL. Met de KNMG-publicatie, overigens gestimuleerd door het Burgerinitiatief Voltooid Leven, is nu een discussie begonnen over de inhoudsbepaling van de belangrijkste open normen van het ‘uitzichtloos en ondraaglijk lijden’ die (naast de andere in de wet neergelegde zorgvuldigheidseisen) aan het honoreren van een verzoek om ‘euthanasie’ ten grondslag liggen.

Anderzijds is er de zelfeuthanasie of zorgvuldige zelfdoding, via bewust versterven of een medicijnroute (een zelfbezorgde ‘pil van Drion’). Dit alternatief heeft als belangrijkste eigenschap – voor wie daarvoor de verantwoordelijkheid kan en wil dragen, gesteund en begeleid door goede en betrouwbare informatie zoals de met Stichting de Einder samenwerkende counselors die kunnen leveren – zelfbeschikking.